

Nr 199.

Av herr **Johansson, Johan**, om borttagande av dyrtidstillägget å vissa arvodestjänster.

Enligt § 1 i kungörelsen den 15 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst äga befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning blivit av Konung och riksdag till siffran bestämd eller eljest utgår efter av riksdagen prövade grunder, där ej bestämmelser i annan ordning äro eller varda meddelade, med i författningen angivna begränsningar och undantag uppbära dyrtidstillägg å vissa i kungörelsen uppräknade avlöningsförmåner, till vilka bland annat hör arvode.

I § 6 i samma kungörelse stadgas vidare, att till befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning till siffran bestämts av Kungl. Maj:t, utbetalas dyrtidstillägg under iakttagande i tillämpliga delar av i kungörelsen meddelade bestämmelser.

Till innehavare av sådan befattning i statens tjänst, för vilken avlöningen icke till siffran bestämts av Konung och riksdag eller av Kungl. Maj:t och ej helier utgår efter av riksdagen prövade grunder, skall jämlikt § 7 i kungörelsen den myndighet, som äger bestämma avlöningen, lämna dyrtidstillägg, om och i den mån sådant finnes påkallat, därvid ovan meddelade bestämmelser skola äga motsvarande tillämpning, med iakttagande dels att dyrtidstillägg icke skall utgå å sådan del av avlöning, som må vara föranledd av efter ingången av augusti månad 1914 inträdd ökning i levnadskostnaderna, och att det å avlöningen i övrigt belöpande dyrtidstillägget minskas med belopp, motsvarande sagda del av avlöningen, dels ock att i intet fall till sådana icke-ordinarie befattningshavare, som för sitt arbete i statens tjänst åtnjuta så kallade gratifikationer eller flitpenningar, dyrtidstillägg må utgå med mera än hälften av vad dyrtidstillägg å dem tilldelade belopp enligt berörda bestämmelser skolat utgöra.

Under § 38 i sin berättelse hava riksdagens år 1933 församlade revisorer upptagit till behandling frågan om dyrtidstillägg å vissa arvoden inom statsförvaltningen. Revisorerna hava därvid funnit, att inom statsförvaltningen i betydande omfattning förekomma arvodesbefattningar, som hava karaktären av bisysslor. Av en av revisorerna verkställd utredning framgår jämväl, att ifråga om dyrtidstillägget å dylika arvoden mycket växlande grunder tillämpats. Sålunda har dyrtidstilläggets utgående blivit beroende på, huruvida och i vad mån vederbörande arvodestagare uppbär dyrtidstillägg i övrigt av statlig tjänst.

Till belysande, huru de nuvarande dyrtidstilläggsbestämmelserna verka, hava revisorerna bland annat påvisat, att exempelvis en borgmästare, som uppbär arvode såsom krigsdomare, å detsamma får uppbära oreglerat dyrtidstillägg (således även barntillägg) medan däremot en häradshövding å dylikt arvode icke kommer i åtnjutande av något dyrtidstillägg. Revisorerna hava

även uppmärksammat att å arvoden å 75 kronor för år eller 6 kronor 25 öre för månad utgå såväl procentuellt oreglerat dyrtidstillägg som barntillägg. Vidare utgå till kontrollombud vid maltdryckstillverkningskontrollen, som under tjänstgöringar åtnjuta arvode med 1 krona för dag för varje bryggeri, såväl procentuellt dyrtidstillägg som barntillägg. Även tillsyningsman vid brännvinsmagasin och brännvinsnederlag kommer i åtnjutande av dyrtidstillägg å sina arvoden å resp. 10 och 15 kronor.

Revisorerna erinrade även om att å arvode till ordförande i premieringsnämnd för nötboskap icke utgått dyrtidstillägg, medan däremot å arvode till ordförande i hästpremieringsnämnd utbetalts oreglerat dyrtidstillägg intill den 1 juli 1933.

I sitt uttalande framhöllo revisorerna, att enligt gällande dyrtidstilläggsbestämmelser rätten till dyrtidstillägg icke vore bunden vid beskaffenheten av anställningen. Framför allt med hänsyn till nuvarande finansiella förhållanden ville revisorerna dock ifrågasätta, huruvida icke beträffande av revisorerna omhandlade arvoden ett avsteg borde göras från nämnda regel. Det syntes nämligen revisorerna rättvist, att vid dyrtidstilläggets utmätande någon skillnad gjordes mellan befattningar, som vore avsedda att vara innehavarens huvudsakliga verksamhet och helt toge hans tid i anspråk, och sådana befattningar, som hade karaktären av bisysslor.

Härtill komme, att dessa arvodesbefattningar i många fall innehades av tjänstemän, som hade sin huvudsakliga verksamhet utom statens tjänst. Ofta hade dessa redan i sin egentliga anställning beretts kompensation för dyrtiden.

Enligt revisorernas mening borde en sådan ändring i gällande bestämmelser rörande dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst böra vidtagas, att dyrtidstillägg för framtiden icke utginge å de av revisorerna omhandlade arvodena.

Det torde vara uppenbart, att dyrtidstillägg å arvode är en mindre lämplig avlöningsform, i de fall där arvodesbefattningen har karaktär av bisyssla. De av revisorerna anförda exemplen visa även de konsekvenser, de nu gällande dyrtidstilläggsbestämmelserna medfört. Sålunda utgår enligt nu gällande bestämmelser i ämnet såväl oreglerat procentuellt dyrtidstillägg som barntillägg till arvodestagare med en månadsavlöning av endast 4 kronor. Vidare må framhållas, att dyrtidstillägg å arvode utfaller synnerligen ojämnt, beroende på huruvida och i vad mån vederbörande arvodestagare uppbar dyrtidstillägg i övrigt av statlig tjänst. I anslutning till vad revisorerna anförde synes därför en ändring i hithörande bestämmelser böra vidtagas.

På grund av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande bestämmelser om dyrtidstillägg åt befattningshavare i staten tjänst, att varken procentuellt dyrtidstillägg eller barntillägg utgå å sådan arvodestjänst, som icke är avsedd att utgöra innehavarens huvudsakliga verksamhet.

Stockholm den 23 januari 1934.

Joh. Johansson,
Friggeråker.